

εἶδα 'ναι! Ἀπύρανθ. Πῶς ὑποφέρει ἡ ἔρημη, δὲν ξεψυχᾷ, μὰ λές κ' ἐγελοκόφωσαν τήνε κ' εἶναι τ' ἀγελοκομμάτων ἡ τυρανία ποῦ τρανᾷ αὐτόθι.

ἀγγελόκορμος ἐπίθ. Α'Εφταλ. Μαζώχτρα 13.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἄγγελος καὶ κορμί.

Ὁ ἔχων σῶμα ἀγγελικόν, ὥραϊον: Οἱ ἀγγελόκορμοι κείνοι οἱ λεβέντηδες.

ἀγγελόκοφτος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀγελοκοφτος Νάξ. Απύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀγγελοκόβω τοῦ ἀρκτικού α προσλα-
όντος σημ. στερήσεως μόνον διὰ τῆς προπαροξυτονίας.
δ. ἀ- στερητ. 2 α.

Ὁ μὴ κωλυόμενος διὰ κλανθμῶν, φωνῶν καὶ ἄλλων ἐνοχλήσεων νὰ ἐκπνεύσῃ ἡσύχως: Ἀγελοκοφτο τὸν ἔχουν μὰ θὰ τὸν ἀγελοκόφουνε μὲ τοοὶ φωνάρες τῶνε. Σωπάτε ποῦ 'ναι ἀγελοκοφτη, μὴ δὴν ἀγελοκόψετε. Ἀντίθ. ἀγγελοκομμένος (δὲν ὁ ἰδ. ἀγγελοκόβω 1).

ἀγγελοκρίνομαι ἀμάρτ. ἀγελοκρίνομαι Θράκ. (Σαρεκκλ.) Πελοπν. (Μάν.) ἀγγελοκρίνομαι Πελοπν. (Λακων.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄγγελος καὶ τοῦ ρ. κρίνομαι.

1) Πνέω τὰ λοίσθια, ψυχορραγῶ (λέγεται ἐπὶ τοῦ μελλοθανάτου, ὅταν οὗτος στρέφῃ πρὸς τὰ ἄνω τὰ βλέμματα του, ὅτε ὑποτίθεται, ὅτι βλέπει τὸν ἄγγελον τὸν μέλλοντα νὰ παραλάβῃ καὶ νὰ κρίνῃ τὴν ψυχὴν του. Περὶ τῆς σημ. τοῦ β' συνθετ. κρίνομαι πβ. ἀγγελοκρισιὰ καὶ ἀγγελοκριτος) Θράκ. (Σαρεκκλ.) Πελοπν. (Λακων. Μάν.): Τὸ παιδί ποῦ ἦτανε ἄρρωστο ἀγελοκρίνεται σήμερα Μάν. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀγγελεύω 3. 2) Ἀπολαύω τῆς ὑπερτάτης ἡδονῆς τῆς σαρκικῆς συνουσίας Θράκ. (Σαρεκκλ.)

ἀγγελοκρισιὰ ἡ, Ρόδ. ἀγγελοκριθὰ Ρόδ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀγγελοκρίνομαι.

1) Ἡ ὑπὸ τοῦ ψυχοπομποῦ ἀγγέλου γινομένη κρίσις τῆς ψυχῆς τοῦ ἀποθανόντος: Φρ. Ὁ Θεὸς νὰ τοῦ δώσῃ ἀγγελοκρισιὰ! (νὰ δώσῃ ὁ Θεὸς νὰ κριθῇ εὐμενῶς ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου καὶ ὀδηγηθῇ εἰς τὸν παράδεισον! Εὐχὴ δι' ἐτοιμοθάνατον). 2) Ἐπιρρηματ. κατὰ τὸν χρόνον τῆς ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου κρίσεως: Φρ. Ἀγγελοκρισιὰ νὰ τό 'βρῆς! (νὰ σοῦ καταλογισθῇ, ὅταν θὰ κριθῇς ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου. Ἀρὰ πρὸς τὸν ἀδικήσαντα).

ἀγγελοκρισμα τό, Ρόδ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀγγελοκρίνομαι. Τὸ σ διὰ τὸ ἀγγελοκρισιὰ.

Θάνατος αἰφνίδιος: Φρ. Νὰ σὲ φάῃ τ' ἀγγελοκρισμα! (νὰ ἀποθάνῃς αἰφνιδίως ἀπὸ ἀποπληξίαν, συγκοπὴν καρδίας κττ. Ἀρὰ, διότι ὁ αἰφνίδιος θάνατος θεωρεῖται μέγα κακόν). Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀγγελικὸ 1.

ἀγγελοκρίτης ὁ, Ρόδ. ἀγγελοκριτος Ρόδ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἄγγελος καὶ κριτής.

Ὁ ἀρχάγγελος Μιχαὴλ ὁ πιστευόμενος ὡς ψυχοπομπός: Φρ. Ὁ ἀγγελοκριτος νὰ σὲ πάρῃ! (ἀρά). Νὰ τό 'βρῆς ἀπὸ τὸν ἀγγελοκριτή! (ἀρά).

ἀγγελοκριτο τό, Ρόδ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἄγγελος καὶ κριτής.

Θάνατος αἰφνίδιος: Φρ. Ὅπου νὰ σὲ 'βρῇ τ' ἀγγελοκριτο, νὰ σουριασθῇς σὰν κουβάρι! (ἀρά). Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀγγελικὸ 1.

ἀγγελοκρουσμα τό, Κάρπ. Κέρκ. Παξ. Ρόδ. κ. ἀ. —ΚΠασαγιάνν. Μοσκ. 80 ἀγελοκρουσμα Κύθν. ἀγγελοκρουσμα Ἡπ. (Χιμάρ.) κ. ἀ. ἀγγιλοκρουσμα Ἡπ. (Χουλιαρ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀγγελοκρούω.

1) Αἰφνίδιον θανατηφόρον πλήγμα καταφερόμενον ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου τοῦ θανάτου, νόσος προξενούσα ἀκαριαῖον θάνατον Κάρπ. Κύθν. Ρόδ. κ. ἀ.: Φρ. Ἀγγελοκρουσμα νὰ σ' εὔρῃ! Νὰ σοῦ 'ρῇ ἀγγελοκρουσμα! (ἀρά) Κάρπ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀγγελικὸ 1. β) Ὁ ἐπιθανάτιος ρόγχος τοῦ ψυχορραγούντος Ἡπ. (Χουλιαρ.) κ. ἀ. —ΚΠασαγιάνν. ἔνθ' ἄν.: Πῶς πάει οὐ δεῖνα; — Τί νὰ κάψ'; 'ς τ' ἀγγιλοκρούματα εἶναι Χουλιαρ. Ὁ ἀχὸς τοῦ τραγουδιοῦ ἔμοιαζε ἄρρωστον ἀγγελοκρουσμα γλαρὸ ΚΠασαγιάνν. ἔνθ' ἄν.

2) Τρόμος αἰφνίδιος καὶ ἰσχυρὸς, τὸν ὅποιον αἰσθάνεται τις ἐκ τῆς θέας δυσειδοῦς καὶ ἀπεχθοῦς προσώπου ἢ ὑπερφυσικοῦ πράγματος Παξ. Συνών. ἀγγελοκρουσμός 2. β) Πρόσωπον ἢ πρᾶγμα, τὸ ὅποιον μᾶς προξενεῖ αἰφνίδιον τρόμον Κέρκ.: Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἀγγελοκρουσμα (τόσον δυσειδής, ὥστε ἡμπορεῖ μὲ τὴν θεάν του νὰ μᾶς τρομάξῃ). Ἐχει μὲ κωπέλλα ἀγγελοκρουσμα. Συνών. ἀγγελοκρουσμός 2 β. 3) Ἐπιληψία, σεληνιασμός Ἡπ. (Χιμάρ.) Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀγγελικὸ 4.

ἀγγελοκρουσμός ὁ, Λευκ. Κέρκ. Παξ. κ. ἀ. ἀγγελοκρουσμός ΔΣολωμ. 251 (ἔκδ. Κερκ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀγγελοκρούω.

1) Ὁ θάνατος συνήθως ὁ αἰφνίδιος Λευκ. κ. ἀ. —ΔΣολωμ. ἔνθ' ἄν.: Ποίημ.

Ἀπὸ τὸ πρῶτο μῖλημα 'ς τὸν ἀγγελοκρουμὸ του

ΔΣολωμ. ἔνθ' ἄν. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀγγελικὸ 1.

2) Ὁ τρόμος, τὸν ὅποιον ἐμπνέει τις διὰ τῆς εἰδεχθοῦς καὶ ἀπαισίας ὄψεως (καθὼς ὁ τρόμος, τὸν ὅποιον αἰσθάνεται τις βλέπων τὸν ἄγγελον τοῦ θανάτου) Κέρκ. Παξ. Συνών. ἀγγελοκρουσμα 2. β) Πρόσωπον, τὸ ὅποιον δύναται νὰ μᾶς προξενήσῃ διὰ τῆς ὄψεώς του τρόμον Κέρκ. Παξ.: Αὕτῃ εἶναι ἀγγελοκρουσμός. Συνών. ἀγγελοκρουσμα 2 β.

ἀγγελοκρουστος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀγελοκρουστος Κύθν.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀγγελοκρούω.

1) Ὁ αἰφνιδίως ἀποθνήσκων ἐξ ἀποπληξίας ἢ ἄλλης κεραυνοβόλου νόσου. 2) Ὁ ἐτοιμοθάνατος.

ἀγγελοκρούω Ἡπ. Κέρκ. Παξ. κ. ἀ. —ΚΚρυστάλλ. Ἔργα 2,47 ΝΣαντοριν. Ἀγγελοκρ. 7 καὶ 12 ἀγγιλοκρούω Ἡπ. (Χουλιαρ.) ἀγγελοκρούω Παξ. Παθ. ἀγγελοκρούομαι Α.Ρουμελ. (Στενήμαχ. Φιλιππούπ.) Ἡπ. (Χιμάρ. κ. ἀ.) Κάρπ. Κέρκ. Λευκ. Μῆλ. Πελοπν. (Σουδεν. κ. ἀ.) Ρόδ. (Χάλκ. κ. ἀ.) ἀγελοκρούομαι Κύθν. κ. ἀ. ἀγγιλοκρούομαι Ἡπ. (Ἰωάνν. Κούρεντ.) Μακεδ. (Καταφύγ. κ. ἀ.) Στερελλ. (Αἰτωλ.) κ. ἀ. Μετοχ. ἀγγελοκρουσμένος Εὐβ. (Κάρυστ.) Κάρπ. Κέρκ. Παξ. Πελοπν. (Βούρβουρ. Κυνοῦρ.) κ. ἀ.

Ὁ ἐνεργ. τύπ. ἄγγελοκρούω ἐσηματίσθη ὑποχωρητικῶς ἐκ τοῦ παθ., ὅπερ ἐκ τοῦ οὐσ. ἄγγελος καὶ τοῦ ρ. κρούομαι. Διὰ τὸν σχηματισμὸν πβ. καὶ ἄγγελοσκιάζω.

Α) Παθ. **1)** Ἀποθνήσκω ἐξαίφνης ἐξ ἀποπληξίας ἢ ἄλλης κεραυνοβόλου νόσου οἷονεὶ δεχόμενος παρὰ τοῦ ἀγγέλου πληγὴν ἀπρόοπτον θανάτου (πβ. Πράξ. Ἀποστ. 12,23 «παραχρῆμα δὲ ἐπάταξεν αὐτὸν ἄγγελος Κυρίου ἀνθ' ὧν οὐκ ἔδωκε τὴν δόξαν τῷ Θεῷ καὶ γενόμενος σκοληκόβρωτος ἐξέψυξεν») Εὐβ. (Κάρυστ.) Κύθν. Λευκ. Ρόδ. κ.ά.: Φρ. Ν' ἄγγελοκρουσθῆς! (ἀρὰ) Λευκ. Ποῦ ν' ἀγγελοκρουσθῆς! Κύθν. **2)** Πνέω τὰ λοίσθια, ψυχορραγῶν παραληρῶ Α.Ρουμελ.(Στενήμαχ. Φιλίππου.) Ἡπ. (Ἰωάνν.) Κάρπ. Πελοπν. (Σουδεν.) κ.ά.: Ἀγγελοκρούεται ὁ δεῖνα Σουδεν. || Φρ. Αὐτὸς ἀγγιλουκρούχ' ἐκί (ἐπὶ τοῦ λέγοντος λόγους ἀσυναρτήτους, τοῦ παραληροῦντος, ὡς ἐὰν εὐρίσκετο ἐν ὥρᾳ ἐπιθανατίου παραληρήματος) Ἰωάνν. Μετοχ. **1)** Ἐτοιμοθάνατος Κάρπ. Πελοπν. (Βούρβουρ. Κυνοῦρ.) **2)** Περίλυπος Πελοπν. (Βούρβουρ.): Τί μοῦ εἶσαι ἔτσι ἀγγελοκρουσμένος! Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἄγγελεῦω **3.** β) Ὑποφέρω πόνους ψυχορραγῶν Μακεδ. (Καταφύγ. κ.ά.) γ) Πάσχω τι σοβαρὸν πάθημα Κέρκ.: Ἀγγελοκρούστηκε αὐτός. **3)** Τρομάζω σφοδρῶς, μένω ἀναυδος ἐκ τρόμου, ἐξίσταμαι Ἡπ. (Κούρεντ.) Κέρκ. Λευκ. Ρόδ. (Χάλκ.) κ.ά.: Πωπώ, Θεέ μου, ἀγγελοκρούστηκα! Κέρκ. Σὰν τὴν εἶδα ἔτσι ξέπλεχη σὰ μάλιστα ἀγγελοκρούστηκα αὐτόθ. Μετοχ., ὠχρὸς Πελοπν. (Βούρβ.) **4)** Προσβάλλομαι ὑπὸ ἐπιληψίας, σεληνιάζομαι Ἡπ. (Χιμάρ.) **5)** Γίνομαι δαιμονόπληκτος, συνήθως ἐπὶ ἐρωτομανοῦς Στερελλ. (Αἰτωλ.): Ἀγγιλουκρούει ἡ κακονομοῖρα γιὰ σένα! (τρελαίνεται ἐκ τοῦ πρὸς σέ σφοδροῦ ἔρωτος). Ἀγγιλουκρούταν αὐτὸς γι' αὐτὴ τὴν μορφή (δι' αὐτὴν τὴν μεριά, δηλ. δι' αὐτὴν τὴν γυναῖκα) αὐτόθ. Κάτ' ἀγγιλουκρούχ' κα' ἐγὼ 'ς τὰ νῆατα μ' μὴ τὴν δεῖνα αὐτόθ. Μετοχ., δαιμονισμένος, δαιμονόπληκτος Κέρκ.: Φρ. Μωρὴ ἀγγελοκρουσμένη! (ὑβριστικῶς) **6)** Μεταφ. ταράσσομαι ὑπὸ ἀνέμου καὶ τρικυμίας, κλυδωνίζομαι, ἐπὶ πλοίου: Ἀσμ.

Ἐβγάτε, βάγιες καὶ βαγιοποῦλλες μου,
νὰ ἰδῆτε τ' ἄρμενα πῶς ἄρμενίζουμε,
πῶς ἄρμενίζουμε καὶ ἀγγελοκρούονται
Ἡπ.

Β) Ἐνεργ. **1)** Εἶμαι ἔτοιμος νὰ ἀφαιρέσω τὴν ψυχὴν τινος, συνήθως ἐπὶ τοῦ Χάρου Ἡπ. (Χουλιάρ.) κ.ά. —ΚΚρυστάλλ. ἐνθ' ἄν. ΝΣαντοριν. ἐνθ' ἄν. 7: Τὸν ἀγγιλουκρούει οὐ Χάρους Χουλιάρ. Μ' ἀγγελοκρούσεν ὀλοφάνερη ἢ στερνὴ μου ὥρα 'ς τὸν ἀπάνου κόσμον κ' ἔπειτα τὸ καταλαβαίνω πῶς θὰ πεθάνω (ἦτοι μὲ ἀντίκρυσεν ἢ τελευταία ὥρα, ἥσθάνθη τὴν τελευταίαν ὥραν τοῦ θανάτου. Τὸ στερνὴ ὥρα λαμβάνεται κατὰ προσωποποίησην) ΝΣαντοριν. ἐνθ' ἄν. || Ποίημ.

Δὲ μπορῶ ὁ μαῦρος, δὲ μπορῶ, μ' ἀγγελοκρούει ὁ Χάρως ΚΚρυστάλλ. ἐνθ' ἄν. **2)** Ἐκφοβίζω, κατατρομάζω τινὰ Κέρκ. Παξ. κ.ά. —ΝΣαντοριν. ἐνθ' ἄν. 12: Θὰ γίνῃ... στοιχειὸ κακῆς ὥρας, ὅραμα ποῦ θ' ἀγγελοκρούῃ τὰ καρὰβια καὶ θὰ τὸ βλέπονν οἱ θαλασσοδαρμένοι ναυαγοὶ σὰν τοὺς μέλλεται γιὰ ὑστερνὴ φορὰ ν' ἀγναντέψουν τὸν ἀπάνου κόσμον ΝΣαντοριν. ἐνθ' ἄν. Συνών. ἄγγελοσκιάζω **3,** τρομάζω. β) Ἐπιπλήττω Κέρκ.: Τὸν ἀγγελοκρούσε δυνατά. **3)** Ἐξολοθρεύω, καταστρέφω τινὰ Κέρκ. Παξ. κ.ά.: Τὸν ἀγγελοκρούσε τὸν κακομοῖρη Παξ. Ἡ πανούκλα ἀγγελοκρούσε τὸ χωριὸ Κέρκ.

ἄγγελομάχημα τό, Κάρπ. ἄγγελομάδεμαν Πόντ. (Οἶν.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἄγγελομαχῶ.

Ἡ ἀγωνία τοῦ πνέοντος τὰ λοίσθια, ψυχορραγία ἐνθ' ἄν.: Τ' ἀγγελομάχημά του ἦτο κακὸ Κάρπ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἄγγελοθώρημα.

ἄγγελομαχητὸ τό, ἀμάρτ. ἀγγελομαχητὸ Σῦρ. (Ἐρμούπ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἄγγελομαχῶ. Διὰ τὸν τύπ. πβ. καὶ ψυχομαχητὸ ἐκ τοῦ ψυχομαχῶ.

Ἡ ψυχορραγία: Ἀρχισε τ' ἀγγελομαχητὸ τοῦ κακομοῖρη. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἄγγελοθώρημα.

ἄγγελομάχος ὁ, ἀμάρτ. ἀγγελομάχος Νάξ. (Ἀπύρανθ.) ἀγγελομάχος Κύθν. ἀντιγγελομάχος Κάρπ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄγγελος καὶ τοῦ ρ. μάχομαι. Διὰ τὸν ἀναβιβασμὸν τοῦ τόνου εἰς τὸ ἀγγελομάχος ἰδ. GHatzidakis Einleit. 422.

1) Ὁ μαχόμενος μὲ τὸν ἄγγελον τοῦ θανάτου, ὁ πνέων τὰ λοίσθια Κύθν. **2)** Εἶδος σταφυλῆς ἐχούσης σκληρὸν φλοιὸν (τὴν ὁποίαν τρώγων τις οἷονεὶ μάχεται μὲ τὸν ἄγγελον τοῦ θανάτου) Νάξ. (Ἀπύρανθ.): Ἐναν ἀγγελομάχον τρώα κ' ἐκόδευγε νὰ γρυλλώσω. **3)** Πληθ. μακαρόνια χονδρὰ παρασκευαζόμενα κατ' οἶκον διὰ τῆς κοπῆς τῆς ζύμης εἰς τεμάχια, ἅτινα διὰ τῶν χειρῶν ἐπιμηκύνονται καὶ ἀποστρογγυλοῦνται ἐπὶ τραπέζης Κάρπ.

ἄγγελομαχῶ Ἰκαρ. Ἰων. (Σμύρν.) Κάρπ. Πόντ. (Ἀμισ. Οἶν.) κ.ά. —Μποῆμ Ἀγριοιολούλ. 37 ἀγγελομαχῶ Θράκ. (Σαρεκκλ.) κ.ά. ἀγγελομαχῶ Πελοπν. (Καλάβρυτ. Σουδεν.) κ.ά. ἀγγιλουμαχῶ Μακεδ. (Καταφύγ.) κ.ά. ἀντιγγελομαχῶ Κάλυμν. κ.ά. ἀντιγγιλουμαχῶ Λέσβ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄγγελομάχος.

Μάχομαι πρὸς τὸν ἄγγελον τοῦ θανάτου τὸν μέλλοντα νὰ ἀφαιρέσῃ τὴν ψυχὴν μου, εἶμαι ἔτοιμοθάνατος, ψυχορραγῶ ἐνθ' ἄν.: Ἀγγελομαχάει ὁ καημένος! Σουδεν. Ἡρκεψεν ν' ἀγγελομαχῇ ὁ ἄρρωστος Κάρπ. Τρεῖς μέρες ἀγγελομαχοῦσε καὶ παραδέρνε παραμιλῶντας Μποῆμ ἐνθ' ἄν. || Ἀσμ.

Καὶ μέσα τὰ μεσάνυχτα ἡ κόρη ἀγγελομάχα
καὶ μέσα τοῖς βαθεῖς νυχτιεῖς τὴν κόρη σαβανώνουν

Ἰκαρ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἄγγελεῦω **3.**

ἄγγελομμάτης ἐπίθ. Ἡπ. Ἰων. (Κρήν.) Κέρκ. Κυκλ. Χίος κ.ά. ἀγγελομμάτης Θήρ. κ.ά. ἀγγιλουμμάτ'ς Μακεδ. (Κοζ. Σισιάν.) Στερελλ. (Λοκρ.) κ.ά. ἀντιγγελομμάτης Χίος ἀντιγγιλουμμάτ'ς Κυδων. Λέσβ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἄγγελος καὶ μάτι.

Ὁ ἔχων βλέμμα ἀγγελικόν, ὠραῖον ἐνθ' ἄν.: Ἀσμ.

Ἐσεῖς κί ἂν ἀγαπήσατε, μαῦρος ἦτανε κ' εἶναι,
μὰ τούτη ἂν τὸν ἀγάπησε, ἀγγελομμάτης εἶναι,
ἀγγελομμάτης καὶ ξανθός, παιγνιδομμάτης εἶναι
Κέρκ.

Μιὰ λυγρὴ βαρεαρρωστᾶ, μιὰ λυγρὴ πεθαίνει,
γιὰ ἐνὸς ἀγούρου ἀγκάλιασμα, γιὰ ἐνὸς ἀγούρου ἀγάπη,
γιὰ ἐνὸς σγονουρῶ, γιὰ ἐνὸς ξανθοῦ, γιὰ ἐνὸς ἀγγελομμάτη
ΝΠολίτ. Ἐκλογ. 115.

Ἐ, λυγνὴ μ' τὸ ἀγγιλουμμάτ', | ἔβγα 'ς τοὺς πηγιάλ' κονιμάτ'
Λέσβ. Πβ. ἀγγελικαῖτος **1.** Ἡ λ. καὶ ὡς ἐπὼν. Χίος.

